

גליון מס.
13

עונות וטעמים

אביב / אפריל 2010

* * חג אביב שמח * *

טעים להכיר עגבניית קילאטס | עמ. 12

עגבניית ה-Kilates מוצאת את מקומה על המדף כמוצר איכותי שעליו מעיד הצרכן שהוא מוכן לשלם אף מחיר גבוה מהמקובל בשוק

פריצת דרך בעולם הכנות | עמ. 11

בראיית משבר המים בעולם ובישראל בפרט, תורגם הצורך לפיתוח כנות סבילות למלח בעגבנייה

התמונה מציגה פריטים טריים ובריאים, המהווים חלק מהמבחר העונתי של זרעים גדרה. המוצרים מיוצרים באמצעות טכניקות מתקדמות, המבטיחות איכות גבוהה וטעם משובח. לפרטים נוספים, אנא פנו למחלקת המכירות.

תוכן העניינים

4	מי אמר שלא טוב לשים את כל הביצים בסל אחד?
5	יום פתוח מו"פ ערבה תיכונה
6	eVALUEit - כשאיכות יכול נפגשים... איתכם
8	הוועידה השנתית של פירות וירקות בסוואנה, ג'ורג'יה מהווה מפגש לנציגי התעשייה להצגת פתרונות חדשניים ומוצרים חדשים!
8	זרעים גדרה בתערוכת GROWTECH EURASIA, טורקיה
9	זרעים גדרה מציגה בתערוכת Expo Culiacan פיתוחים גנטיים שהותאמו לצרכי הלקוחות
10	חדשות סינג'נטה ישראל - טעימה מהעתיד הקרוב
10	SuperSweet - תירס מתוק טבעי בקרוב על המדפים
10	יכול מצוין ואיכות פרי לצד עמידות ל-TYLCV מיצבו את לינדה ואלגרו כמובילות בשוק הטורקי
11	פריצת דרך בעולם הכנות < פיתוח כנת עגבניות לגידול בתנאי מליחות
12	טעים להכיר: קילאטס - עגבניה מאורכת
13	קילאטס: הנחיות גידול
14	PlantSense 2010
14	אבטיחי סתיו תחנת ניסיונות סינג'נטה. נפולי, פלורידה
15	חברה ישראלית במקום הראשון
15	יצואנים ישראלים מסמנים את רוסיה כשוק מטרה
15	טרי מן החממה
	משולחנו של מומחה
16	מחסור במגנזיום בעגבניות
	מבט אחר
17	צמחים טפיליים
18	טעמים מזרעים גדרה
20	טעמי הארץ

עורכת ראשית: טל פרנק, מנהלת מח' השיווק // עורכת: אורית נעים-פרי // עיצוב: טליה בר // צילום: יואב אלקובי // עריכה לשונית: טופ טרנס

אנשי השיווק לשירותך /

איזור הצפון ובקעת הירדן, חגי קינל 052 2247523 / haggai.kinnel@zeraim.com / איזור הדרום, עמית שריד 052 6179262 / amit.sarid@zeraim.com
 איזור ערבה, רמת נגב וכיכר סדום, ג'ואל סיגל 052 6179250 / joel.siegel@zeraim.com / איזור מרכז וצפון הנגב, גלעד רזניק כהן 052 6046991 / gilad.reznik@zeraim.com / איזור הערבה, ארנון להב 052 8730927 / arnon.lahav@zeraim.com / המגזר הערבי, וודיע גזאוני 052 6179263 / wadea.gazawe@zeraim.com / מנהל סל מוצרי סינג'נטה ישראל, יצחקי וילדר 052 5226010 / yizhaki.vilder@zeraim.com / מנהל שיווק ומכירות ישראל, קרן רמות 052 5403379 / keren.ramot@syngenta.com / מנהל שיווק ומכירות ישראל, אמיר פרכטמן 052 6179225 / amir.frechtman@zeraim.com / שירות לקוחות, אורלי זריהן 08 9446288 / orly.zrihen@zeraim.com

כל ההמלצות הנכללות בפרסום זה הן בגדר של ייעוץ מקצועי בלבד. על כל מי שפועל לפיהן לנקוט בכל אמצעי הזהירות הנדרשים. ביצוע על פי הייעוץ דלעיל. הנו על אחריות המבצע בלבד. תנאים ונסיכות מקומיות, משפיעים במידה רבה על התוצאה הסופית של הגידול. לפיכך, לא תישא חברת "זרעים גדרה" בכל אחריות לתוצאות הגידול. זרעים גדרה בע"מ - כל הזכויות שמורות, 2010 ©

אמיר פרכטמן / מנהל שיווק ומכירות, ישראל
amir.frechtman@zeraim.com

חקלאים יקרים,

בפתחה של מהדורת האביב של עיתון חברת זרעים גדרה, ברצוננו להתייחס לחורף שעבר. בעוד שבמרכז וצפונה של הארץ ירדו גשמי ברכה בכמות נאותה, בנגב הדרומי ובערבה ירדו גשמים עזים שגרמו לשיטפונות כבדים, כמותם לא ידענו שנים רבות. אזורי הדרום והנגב סבלו מבצורת קשה, בהמשך לעצירת הגשמים בשלוש השנים האחרונות.

הבצורת המתמשכת והמשבר במשק המים מחייבים אותנו, החקלאים לחשיבה מחודשת מתוך הבנה שתנאי הגידול השתנו ומה שהיה כבר לא יהיה. אנו בזרעים גדרה ושותפים נוספים משיקים החורף כנה ייחודית לעגבנייה (סולטינה) שאמורה לשפר מאוד את הגידול במים וקרקע בעלי מליחות גבוהה. זו הסוגית הראשונה מתוך סידרה של כנות שנשיק בעתיד.

חודשי החורף מוקדשים ברובם לליוי המגדלים במהלך עונת גידול זו ולקיום סידרה ארוכה של ימים פתוחים המוקדשים לתצוגות זנים ולמפגשים חברתיים.

במהלך חודש דצמבר קיימו שלושה ימים פתוחים בערבה ובכשור, בהם הוצגו זני פלפל חדשים. באירועים אלה השתתפו למעלה מ-300 מגדלים ונציגי חברות. בחודש ינואר קיימו יום פתוח בכיכר סדום, הצגנו בתערוכת "משוב", ביום הפתוח של מו"פ ערבה וכן קיימו תצוגה של זני עגבנייה באזור הבשור. במהלך חודש פברואר הצגנו ביום הפתוח של מו"פ דרום. המיקוד השיווקי של מוצרי זרעים גדרה הוא במוצר הסופי. אנו מקיימים דיאלוג מתמשך וחשוב עם חברות השיווק השונות בארץ ובחוץ לארץ.

זני הפלפל והעגבנייה שלנו מפולחים על פי יעדי השיווק, עם חלוקה לפי גודל הפרי המועדף והעמידות הנדרשת בפני פגעים.

בתחום הפלפל, אנו משיקים השנה סידרת זנים עמידים עם תכונות ייחודיות בגודל ובצורה שהם בעלי יכול גבוה ועמידות יוצאת דופן להסתדקות. נמנים עליהם הזנים מלצ'ור וסובק - זנים המניבים פירות בגדלים XL-L; הזנים סת וסובק מתאימים לתוצרת המשווקת לאחר שקילה, בעונה המוקדמת ובעונה המאוחרת גם יחד. בתחום הזנים הצבעוניים, השיג השנה זן הפלפל הצהוב טיר, תוצאות מצוינות כזן אפיל בעל עמידות מצוינת להסתדקות הזן הכתום בראגי משיג אף הוא תוצאות מצוינות. פלפל ירוק הינו מהחידושים האחרונים שהושקו להפצה מסחרית. הישגים אלה נובעים מן הגנטיקה המיוחדת שפיתחנו המאפשרת חיסכון בכוח אדם, קבלת יבולים גבוהים והשגת עמידות טובה להסתדקות.

בתחום העגבנייה אנו משיקים, תוך שיתוף פעולה הדוק עם רשתות השיווק, את הזן קילאטס שהוא סוג חדש של עגבניית רומא. בזני האשכול אנו מקדמים את הזן איקראם ולצידו זנים חדשים ומתקדמים. בפלח העגבנייה העגולה אנו מקדמים לצד הזנים הוותיקים 1912 ובונקה שורה של זנים חדשים ובראשם הזן אננטי שעשה רושם מצוין בתצוגת זני הקיץ והסתיו.

הנבחרת של Syngenta - כידוע, אנו משווקים את הנבחרת הנפלאה מבית Syngenta. לעונת השתילה באביב ובקיץ אנו משווקים סידרה של זני קישוא בעלי שילוב ייחודי של עמידויות שאין לו תחרות, המאפשר קבלת יבולים גבוהים בתנאי גידול קשים. בתחום הפלפל אנו משווקים זן פלפל בלוקי לגידול בשטח פתוח - טולמאו - המצטיין ביכול גבוה וכוסר הישרדות טוב בתנאי סביבה קשים. אנו משווקים גם זני תירס מיוחדים SuperSweet, בעלי ריכוז גבוה של סוכר.

על כל זאת ועוד ניתן לקרוא בעיתון. מאחל לכם קריאה מהנה

אמיר פרכטמן

דבר
העורכת

קוראים יקרים!

ראשית, ברצוני להציג את עצמי. שמי אורית ואני העורכת החדשה של העיתון עונות וטעמים. התחלתי לעבוד בחברת זרעים גדרה בתחילת השנה הנוכחית, וכיום, שלושה חודשים לאחר תחילת עבודתי אני גאה להציג בפניכם את הגיליון הראשון בעריכתי.

אל חברת זרעים גדרה הגעתי לאחר עשר שנים של עבודה בתחומי המדיה השונים (קולנוע, טלוויזיה, אירועים), ולמעשה במסגרת תפקיד זה אני מתוודעת לראשונה לענף זרעי הירקות ולעולם החקלאות. לשמחתי, כבר בחודש הראשון לתפקידי הספקתי לבקר במספר תערוכות וימים פתוחים, שסייעו לי בקליטה קלה ומהירה יחסית. אני חייבת לציין ששלושה חודשים זה אמנם לא מספיק, אבל כבר הספקתי לשבור כמה מיתוסים ודעות קדומות שהיו לי, העירונית הממוצעת על תחום החקלאות והזרעים.

יתרה מזו, גיליתי עולם מרתק שלא ידעתי על קיומו, ואנשים מדהימים שלא פוגשים כל יום. כשאני אומרת אנשים מדהימים אינני מתכוונת רק לעובדי החברה המקסימים באמת, שעזרו לי רבות בקליטתי לתפקיד החדש, אלא מתכוונת בעיקר אליכם, לקוחות וקוראים יקרים.

הגיליון הנוכחי של עונות וטעמים מביא סיקור נרחב של תערוכות מהארץ ומהעולם, שחברת זרעים גדרה לקחה בהם חלק. במהלך תערוכות אלו זכיתי לפגוש בחלק גדול מכם וניסיתי להבין מכם מה אתם מחפשים בעיתון, אילו נושאים אתם מעוניינים שנסקרו בגיליונות הבאים. שמחתי לגלות שרובכם קוראים נאמנים של העיתון ומרוצים מהתכנים המופיעים בעיתון ומהחברה.

במסגרת תפקידי אני מבטיחה לעשות כמרב יכולתי לשמר את רמתו הגבוהה של העיתון כדי שנמשיך לספק לכם, לקוחות יקרים, את המידע היעיל והמעניין ביותר, ומזמינה אתכם הקוראים לשתף אותנו בנושאים הקרובים ללככם.

בברכת חג אביב שמח וקריאה מהנה, שלכם,

אורית נעים פרי
orit.nepery@zeraim.com

מי אמר שלא טוב לשים את כל הביצים בסל אחד? < זרעים גדרה הציגה סל מוצרים רחב בתערוכת אגרו משוב

אורית נעים-פרי / מתאמת מרקום / orit.npery@zeraim.com

גדרה / Syngenta. בתערוכה הצגנו בין היתר גם מגוון זני הפלפל והעגבנייה שלנו, וביניהם פלפל השוקולד - פלפל בצבע חום, מתוק מהרגיל, שזכה לתשבחות הקהל, עגבניית Kilates - עגבנייה מוארכת ומוצקה, מצוינת לכריכים ולסלטים. ועגבניית Fragoliny - עגבניית הצ'רי תוח, שזכתה מקום ראשון בתערוכת העגבנייה הטעימה ביותר. הביתן המעוצב משך אליו חקלאים רבים, חלקם כאלו שפוגשים אותנו יומיום, ואחרים שהתוודעו אלינו ואל מוצרינו לראשונה. כך או כך, המבקרים התרשמו מהתצוגה היפה של הזנים השונים, וכמו כן זכו לטעום את זן Super Sweet שהוגש באריזות אישיות קטנות לתערוכה בלבד. המבקרים התכבדו בצלחת מרק פלפלים ו/או אפונה שזכו להצלחה מסחררת ולכן ניצלנו את דפי העיתון לפרסם עבורכם מתכונים (ראו עמ' 20). תערוכת אגרו משוב משכה אליה לא רק חקלאים, אלא גם אנשי תקשורת רבים, ידוענים שונים, שרי ממשלה ואף את מר שמעון פרס, נשיא המדינה.

להלן אנקדוטות קטנות מביתן זרעים גדרה בתערוכת אגרו משוב:

■ **שמעון פרס הראה התעניינות בתירס המתוק / במסגרת ביקורו בתערוכת אגרו משוב, עצר נשיא המדינה, מר שמעון פרס, בביתן זרעים גדרה. פרס התעניין בתוצרת זרעים גדרה ושאל שאלות בנוגע לזנים הייחודיים שלנו: פלפל מזן שוקולד, עגבניית Kilates, הקישוא העגול ועגבניית Fragoliny. אך עיקר התלהבותו של פרס הייתה מזן התירס המתוק, שאינו דורש תוספת סוכר.**

■ **ישראל אהרונה התעניין בזנים המשוקים על ידי זרעים גדרה / השף ישראל אהרונה ביקר כאורח מן המניין בתערוכת אגרו משוב, וכמוכן שלא פסח על הביתן שלנו. אהרונה התלהב מעגבניית Kilates, מצורתה ומטעמה, סיפר שכבר נתקל בה ברשתות השיווק ויצא לו לעבוד עם העגבנייה אצלו במטבח. כמו כן, נהנה אהרונה מטעמו של התירס המתוק.**

■ **תחרות עגבניית השרי הטעימה / מארגני התערוכה, החליטו להפריח אחת ולתמיד את הדעה הרווחת בקרב הציבור, לפיה העגבנייה איבדה**

ע שור חדש נפתח ועימו שאיפות והזדמנויות חדשות. שוק החקלאות כבר מזמן לא מבוסס על עבודת אדמה בלבד, אלא משלב פתרונות טכנולוגיים ומדעיים הבאים להתמודד עם השינויים היומיומיים בכלכלה העולמית. וככל עסק כלכלי, גם כאן חשוב לא לנוח על זרי הדפנה, אלא להתעדכן כל הזמן בחידושים ובפיתוחים השונים שמציעות החברות השונות.

נשיא המדינה, מר שמעון פרס, מגלה עניין בזני הפלפל החדשים מבית זרעים גדרה

תערוכת אגרו משוב חגגה השנה 20 שנות פעילות, וכמדי שנה, גם השנה לקחנו חלק בתערוכה כדי להציג בפניכם את החידושים שלנו, וחשוב לא פחות - כדי לנצל את ההזדמנות לשבת איתכם על כוס קפה (או צלחת מרק) וללמוד מה חדש אצלכם.

השנה בחרנו לתת דגש על הרחבת סל המוצרים שלנו, מזנים של זרעים גדרה בלבד לסל מוצרים רחב הכולל מגוון של זרעי Syngenta. רבים הופתעו לגלות כי יוכלו לרכוש כרוביות, אפונה או את זן התירס המתוק Super Sweet ביחד עם הפלפלים והעגבניות מבית זרעים גדרה. כידוע, חברת זרעים גדרה נרכשה על ידי חברת Syngenta לפני כשנתיים וכיום היא מייצגת את החברה העולמית בשוק הישראלי. משמעות הדבר עבורכם, החקלאים - קבלת סל מוצרים רחב וכוללני מבית זרעים

השפים צ'רלי פדידה וראובן הראל מתעניינים בזן Fragoliny

אחר כך יש את הבשר המתקתק, ולצדם הגרעינים החמוצים. רוב האנשים אינם מודעים לניגוד זה, אך אנו כשפים וכשופטים מתייחסים לכל הפרמטרים בהתייחסותנו הכללית". מיד עם תום התחרות, ולאחר שקלול תוצאות השופטים הכריז אבשלום (אבו) וילן, מזכ"ל התאחדות החקלאים בישראל ונשיא תערוכת אגרו משוב כי במקום הראשון בתחרות העגבנייה הטעימה ביותר בארץ זכתה עגבניית הצ'רי תות - הזן Fragoliny.

מהי עגבניית Fragoliny? עגבניית Fragoliny היא פיתוח חדש מבית **זרעים גדרה**, מדובר על עגבניית שרי בצורת תות שדה (fragola) באיטלקית משמעותו תות שדה). העגבנייה אדומה ומוצקה וטעמה מתוק. השף צ'רלי פדידה ממלון שרתון סיפר, כי במהלך התחרות הופתע מאוד מהמראה של העגבנייה ולא יכול היה להתאפק מלשתף את השף ראובן הראל בהפתעתו: "היה לי קשה להאמין שעגבנייה כל כך אדומה ומבריקה היא טבעית", הוא אמר, "בחיים לא ראיתי עגבנייה כזו בשום מקום, ובהחלט שמחתי לגלות שהיא לא רק יפה אלא בעלת טעם מצוי". גם גברת רות סירקיס התעניינה אם ציפינו את העגבנייה בדונג, כי עגבנייה כל כך מבריקה לא רואים כל יום. השף ראובן הראל הוסיף כי עגבניית Fragoliny הצטיינה בכל הפרמטרים. היא עגבנייה יפה מאוד, בעלת טעם ומרקם מצוינים, צבע אדום וטעם מתקתק.

מטעמה. לכן, הכריזו המארגנים על תחרות עגבניית השרי הטעימה ביותר. בתחרות, שבה שפטו חמישה שפים מובילים ביחד עם גברת רות סירקיס, נבחרה עגבניית Fragoliny מבית **זרעים גדרה** למנצחת.

כנס "מפרגנים למגדלים המובילים בענף הירקות" / הכנס נערך בערב הראשון של התערוכה בחסות זרעים גדרה ושושנים. בכנס השתתפו שר החקלאות שלום שמחון, מזכיר ארגון מגדלי הירקות מאיר יפרח ומזכיר התאחדות חקלאי ישראל אבשלום (אבו) וילן.

אלפי מבקרים מקומיים זורים התעניינו בזרעים גדרה / זה המקום להודות לכל המבקרים בביתן זרעים גדרה. תודה לכולכם על המחמאות על עיצוב הביתן ועל הביקורות הבונות שנתתם לצוות השיווק שלנו. שמחנו לארח אתכם אצלנו בביתן ושמחנו על תשומת הלב הכנה שהענקתם לצוות המקצועי שלנו. כל ההערות המקצועיות נלקחו לתשומת ליבנו ובזכותכם נצטעד יחד לעשור משופר יותר.

עגבניית צ'רי תות FRAGOLINY זכתה במקום הראשון בתחרות העגבנייה הטעימה

במהלך תערוכת אגרו משוב התכנסו חמישה שפים מובילים, חמושים בהרבה כוסות מים ובמלכת ספרי הבישול הגברת רות סירקיס. לשפים ולסירקיס הייתה משימה אחת - לבחור את עגבניית השרי הטעימה בארץ. התחרות נערכה ביוזמת הנהלת התערוכה וארגון מגדלי הירקות במטרה להעלות את המודעות לחשיבותה של העגבנייה ולקדם את החזרת טעמה המשובח. עשרות מועמדות מרחבי הארץ נרשמו לתחרות, אך רק שבעה מביניהן הגיעו לגמר הגדול שנערך בתערוכה עצמה.

וכך, אחרי מספר צילומים של יחסי ציבור, ואחרי שתיית כוס מים ראשונה לשם ההגינות, התחילה התחרות. השפים קיבלו בזה אחר זה קערה עם עגבניות שרי בצבעים וצורות שונות והיו צריכים להתייחס לפרמטרים שונים כגון מתיקות, עסיסיות, מרקם ומראה. "בעגבנייה יש דבר משונה", סיפר לי השף ראובן הראל לאחר התחרות, "העגבנייה מורכבת משלושה מרקמים שונים שיוצרים ניגוד בטעמים. ראשית יש את הקליפה, שאנו כשפים מתעלמים מטעמה בתחרות כגון זו,

יום פתוח מו"פ ערבה תיכונה

ום פתוח מו"פ ערבה הוא לא יום פתוח שגרתי. גם קשה להגדיר את האירוע כתערוכה מן המניין. למי שלא מכיר, מדובר באירוע חקלאות תוסס וצבעוני המקנה תחושת הפינג ופסטיבל חגיגתי ומושך אליו אלפי מבקרים מכל הארץ.

השנה, נערך יום פתוח מו"פ הערבה בפעם ה-19 ברציפות, וכבכל שנה כלל מאות מציגים ואלפי מבקרים. אירוע מסוג זה הוא הזדמנות מצוינת לפגוש ולהיפגש עם כל הקולגות המקצועיות בתחום החקלאות, ולשלב פגישות עסקים עם בילוי חברתי.

ואכן, ביתן **זרעים גדרה**, לא היה ריק לרגע. אלפי מבקרים פקדו את הביתן ונהנו לשבת על צלחת מרק עם אנשי החברה ולהתעדכן בחידושים בתחום.

בדומה לתערוכת אגרו משוב, גם באירוע זה הצגנו בפני אורחי הביתן את סל המוצרים הרחב שלנו הכולל את מוצרי Syngenta, המשווקים כיום על ידי **זרעים גדרה** בישראל. החקלאים שמחו לגלות כי ניתן לרכוש זנים שונים של ירקות כגון כרובית, אפונה ותיירס מתוק במשפחת **זרעים גדרה** וליהנות מסל רחב של מוצרים בחברה אחת.

אנו רואים חשיבות רבה בהשתתפותנו ביום פתוח מו"פ ערבה וגאים להיות חלק מיצירת חקלאות מתקדמת שמצליחה להתגבר על המכשולים הרבים של הגידול באזור זה.

eVALUEit

כשאיכות ויבול נפגשים

איתכם...

אורית נעים-פרי / מתאמת מרקום / orit.npery@zeraim.com

יום פתוח במשק סבן מושב צופר

צוות המשווקים

הימים הפתוחים בעונת החורף שמסתיימת בימים אלו ממש, לוו השנה בקמפיין השיווקי eVALUEit כשאיכות ויבול נפגשים. המסר השיווקי שהעברנו הוא - הערכת המוצרים באופן אישי וסובייקטיבי על ידי כל אחד מכם, החקלאים, תוביל אתכם לבחירת הזן המתאים לכם על מנת שבסופה של עונה תביא גם להגדלת התפוקה בשטח הגידול. איך עשינו זאת? בכל יום פתוח, בחממה או בבית הרשת, כל אחד מהמבקרים קיבל דף עם רשימת הזנים ואפיונם, במהלך הביקור יכול היה כל מבקר לסמן את הזנים המתאימים לו, את תכונותיהם ואת יתרונם היחסי בהתאם לצרכיו ולשיטת הגידול המקובלת אצלו. בתום הביקור השארתם עותק אצלנו בכדי שנוכל להפיק מהמידע את המרב וללמוד על התרשמותכם מגידול הזנים ולהמשיך ולשתף אתכם בפיתוחים עתידיים ובחידושים בשוק.

רשימת הימים הפתוחים שקיימנו:

22/12/09 משק סבן מושב צופר

24/12/09 משק אוביץ מושב עמיעוז

31/12/09 משק קיטרון מושב עידן

11/01/10 משק בקר מושב כיכר סדום

21/01/10 משק אסולין, מושב מבטחים

04/03/10 משק מריח אבו-דאהש, תמרה

מה קורה כשכתבת עירונית מגיעה ליום פתוח?

כשהגעתי ליום הפתוח הראשון בחיי, קידם את פניי שילוט הכוונה ועליו כתוב בכתב יד "לתצוגת אופנה". מישוהו מחקלאי הסביבה חמד לו לצון והכניס הערה שלכאורה לא מתאימה ולא קשורה לאירוע.

אני חדשה בעולם החקלאות, וככזו, זויות הראייה שלי עדיין שונה מעיני החקלאי הממוצע. במהלך היום הפתוח, הראשון בחיי, מצאתי שההערה הקונדסית אמנם לא הייתה במקום, אבל בהחלט לא הייתה רחוקה מהמציאות. להלן התרשמותי האישית, מנקודת מבטי כעירונית על הימים הפתוחים ועליכם - החקלאים.

יום פתוח פלפל

חברת זרעים גדרה ערכה ארבעה ימים פתוחים בנושא הפלפל. כל אחד מהם נערך במשק

בסביבות השעה עשר בבוקר, החלו להגיע למקום האורחים הראשונים. לאחר שהתרשמו ונרשמו, התפנו לקבל סיור מודרך על ידי צוות השיווק המקצועי של חברת זרעים גדרה. ואני, כחדשה בתפקידי וצמאה ללמוד ולהבין את כל רזי המקצוע, התלוויתי לצוות המקצועי בסיוורים המודרכים עם החקלאים. במהלך הסיוורים אכן למדתי המון על זני הפלפל השונים של זרעים גדרה אבל במקביל למדתי מה חשוב בעיניכם, החקלאים:

הגודל כן קובע / אחת התכונות הראשונות שמעניינות אתכם, החקלאים, היא מהו גודל הפלפל. גם אחרי שמתמקדים בזנים המתאימים מבחינת גודל הזן, עדיין ממשיכה שאלת הגודל והמראה של הפלפל להוות

באזור גיאוגרפי אחר מפאת הבדלי האקלים באזורים השונים.

המטרה העיקרית ביום פתוח היא לחשוף תצוגה מקסימאלית של זנים מסחריים בהתאם לתנאי האקלים של השדה הנבחר. התצוגה נערכת בשדות מסחריים לכל דבר בכדי לאפשר לכם תמונה אמיתית של גידול הזנים הנבחרים.

ליום הפתוח מגיעים חקלאים מכל הסביבה, אנשי המשתלות ומשווקים של חברות תוצרת ויצואנים. ג'זאל סיגל, נציג שיווק ומכירות ערבה, רמת נגב וכיכר סדום זרעים גדרה סיפר לי שהוא רואה ביום הפתוח הזדמנות לארח ולפנק את החקלאים, שבמהלך כל השנה מארחים אותנו בשדות שלהם, ובמקביל לספק להם כל אינפורמציה רלוונטית הדרושה להם כדי לייעל את גידול הזנים השונים.

ימים פתוחים פלפל

ימים פתוחים פלפל

יום פתוח במשק אסולין במושב מבטחים

גם ביום פתוח זה התלוויתי לצוות המקצועי בהדרכות השונות שערכו לכם, החקלאים. וגם כאן למדתי רבות עליכם ועל הזנים המעניינים אתכם, אז אני מקווה שלא תסמיקו כמו עגבנייה, אבל זה מקצת מה שגיליתי:

מוצקות / תכונה חשובה מאוד היא מוצקות העגבנייה. ולא רק ביום-יומיים הראשונים לאחר קטיפתה, אלא חשוב יותר שתישאר מוצקה לאורך זמן.

חיי מדף / ואם נגענו במוצקות לאורך זמן... אי אפשר שלא להזכיר את חיי המדף הארוכים של עגבניות זרעים גדרה. קחו לדוגמה את העגבנייה המוארכת - Kilates. בסקר שנערך על ידי מכון רותם, ציינו למעלה מ-70 אחוז מהמשיבים כי העגבניות שחולקו נשארו מוצקות לאורך זמן רב יותר לעומת עגבניות אחרות.

עמידות / בזרעים גדרה מבינים את הרגישות הרבה לעמידות. כל הזנים שהוצגו הנם בעלי מגוון העמידות הבסיסיות הנדרשות בשוק, כאשר בנוסף ניתן למצוא עגבניות בעלות עמידות נוספות כגון עגבנייה מזן פרוותי בעלת עמידות TYLCV או עגבניית גלברה בעלת עמידות TSWV.

אז איך אני מסכמת את התרשמותי הראשונה מכם החקלאים ומהימים הפתוח? יום פתוח הוא אקט שיווקי, וככזה מטרתו היא לחשוף את הזנים לקהל רב ככל האפשר. אנו בזרעים גדרה רואים ביום פתוח לא רק הזדמנות להציג בפניכם את הזנים השונים בסביבת הגידול הטבעית שלו, אלא גם ובעיקר להכיר אתכם ואת צורכיכם. זהו המקום להודות לכולכם על נוכחותכם המרשימה בימים הפתוחים ובעיקר על התייחסותכם המקצועית והרצינית למילוי דפי המשוב, מהם למדנו רבות עליכם. אני מאמינה שהצלחת יום פתוח היא שיתוף פעולה של החברה המארגנת ושלכם החקלאים, ובלעדכם לא היינו מצליחים להגיע לאותן תוצאות מרשימות. וכאן המקום להוסיף נימה אישית שלי, העירונית, ולציין כי הנחתי רבות בימים הפתוחים בעיקר הודות לכם, החקלאים.

וסטנדרטים מאוד גבוהים. כל אחד מהחקלאים קיבל בכניסה לחממה חלוק לבן ועבר חיטוי רגליים וידיים. המקום דמה לחדר מיון מלא ברופאים מנתחים, ובקיצור - עוד תצוגת אופנה מרהיבה, אך הפעם שלכם - מיטב חקלאי ארצנו הלבושים כיאה לחקלאים ברחבי העולם. ומה לי יש להגיד על זה? הפתעתם אותי לטובה. "ככה זה תמיד?" שאלתי את ליאור קושניר, מנהל מוצר עגבנייה מחברת זרעים גדרה. "ממש לא", הוא ענה, "זה חדש יחסית, ועדיין לא נפוץ בארץ, זה הגיע ממרוקו ויש לזה מספר סיבות הסיבה העיקרית הנה מניעת כניסה של מחלות למשק החקלאי, הסיבה הנוספת והחשובה לא פחות היא העברה של מחלות הקיימות במשק הנוכחי למשקים אחרים. אחרי הכול, הצמחים מלכלכים את הבגדים ומעבירים מחלות ולאור התפשטות המחלות בכלל העולם עלינו מדרגה ברמת הסינטיצה במשקים שלנו".

חממת הגידול של משפחת אסולין במושב מבטחים שבבשור, היא בית גידול לזנים רבים של עגבניות לשיווק מהארץ ומהעולם. בחממה ניתן למצוא זנים רבים של עגבניות זרעים גדרה בשלבי פיתוח שונים. ביום הפתוח התמקדנו בשבעה זנים מרכזיים שכולם בשלב מסחרי ומיועדים אך ורק לשוק הישראלי מתוך הבנת אופי הדרישות, פרופיל המוצר ודרישות החקלאי הגבוהות.

שבעת הזנים שנבחרו נותנים סקירה רחבה של התאמת הזנים למשקים השונים בהתאם לתנאי האקלים ודרישות החקלאי הספציפיות. "אנו מעדיפים להתאים את הזן לחקלאי ולא להפך", אמר קושניר, "ממש כמו תפירת חליפה (או חלוק, במקרה שלנו). חשוב לנו להתאים את הזן למשק הספציפי לפי עמידות נדרשת, טיפוס הצמח, איכות הפרי, המבנה וכדומה".

כל זן הוצג בפריסה רחבה מאד, כמעט פריסה מסחרית. המטרה שלנו הייתה לאפשר התרשמות אמיתית של הזן (יציבות, אחידות, התנהגות הזן בכל חלק מהמבנה והמפנה וכד'), כך שכל חקלאי יוכל לקבל תמונה נכונה לגבי התאמת הזן למשק שלו.

משקל חשוב בבחירת הזנים המועדפים עליכם. **הדוגמניות / כל זן של פלפל מיוצג על ידי דוגמניות.** לא, לא מדובר כאן על בחורות רזות מדי שמחזיקות פלפל שמן, הדוגמנית היא דווקא אותו פלפל שמן ובריא שגדל במשק הנבחר. אני חייבת לציין שרובכם התרשמתם לטובה מהדוגמניות שלנו, וזה עוד לפני "הצרת היקפים" בפטושופ.

כל צבעי הקשת / נכון שצבע הפלפל גם חשוב עבורכם? אז זה המקום להזכיר שלזרעים גדרה יש את כל הצבעים שתרצו - ירוק, צהוב, אדום, כתום ואפילו פלפל שוקולד בצבע חום.

אל תסתכלו בקנקן אלא במה שיש בו / אז אולי אני עירונית, אבל גם אצלנו בעיר, כבר מזמן יודעים שיופי זה עניין של זמן, ובמילים אחרות - לא צריך להסתנור מפלפל יפה, חשוב לבחון את שאר התכונות: האם הצמח ויגרו? האם גבוה או נמוך? מה מגוון העמידות? מה אורך חיי המדף של הפלפל ומהי כמות היבול? לכל משק ולכל חקלאי יש את העדיפויות שלו, וביום הפתוח הבחנתי שרבים מכם התרשמתם לטובה ממגוון התכונות של הזנים השונים.

כשאיכות ויכול נפגשים - שמחתי לגלות שחלק גדול מהמגדלים שהגיעו ליום הפתוח בצופר, הגיעו גם לשלושת הימים הפתוחים שנערכו לאחר מכן באזור הערבה. גם בימים פתוחים אלו, קיבלו המבקרים דף עם רשימת הזנים ואפיונם ומילאו את התרשמותם מהזנים. כך יכולים בזרעים גדרה ליישם את המסר השיווקי וללמוד מכם, את השפעות הסביבה על אופן גידול הזן (שיטת גידול שונה, השקייה ודישון שונים, אזורי גידול שונים וכד').

יום פתוח הבשור - עגבנייה

ליום הפתוח שנערך במבטחים, כבר הגעתי עם ביטחון של לפחות חקלאית דור שלישי בארץ. בביטחון מלא נכנסתי לחממה ומיד גיליתי קודם כל ש"פעם עירונית, תמיד עירונית". אם חשבתי בבורותי שחקלאות זה לא לצפונות כמוני שמפחדת "ללכלך את הידיים", גיליתי לתדהמתי שעולם החקלאות זה לא מה שהיה פעם, וכיום חשוב לשמור על רמת ניקיון

הוועידה השנתית של פירות וירקות בסוואנה, ג'ורג'יה מהווה מפגש לנציגי התעשייה להצגת פתרונות חדשניים ומוצרים חדשים!

וודי ספיר

מתאם מכירות ופיתוח מוצר / woody.spier@zeraim.com

זו השנה השלישית שבה משתתפת זרעים גדרה בוועידה המקצועית הגדולה ביותר בדרום מזרח ארצות הברית, המשולבת בתערוכה מסחרית. יצרנים, קונים, משווקים, קובעי מדיניות ומנהיגי התעשייה התכנסו כדי לדון בפתרונות חדשניים בוועידת הפירות והירקות האזורית SE 2010.

הוחלט לקיים פגישות שנתיות בסוואנה, בשל ערכה ההיסטורי של העיר וכח המשיכה שלה למשתתפים. הפגישה הראשונה בסוואנה התקיימה בינואר 1999 עם 500 משתתפים ותערוכה מסחרית של 52 חברות. השנה נכחו בוועידה 2,249 משתתפים, כאשר בתערוכה המסחרית השתתפו למעלה מ-300 חברות.

זן הפלפל Cannon הוא זן מוביל בבתי צמיחה במקסיקו. אף שגידול בחממות כמעט שאינו קיים בחוף המזרחי, ורוב הגידול הוא בשדה הפתוח, הוצג הזן כדי להדגים את יכולות החברה גם בגידולים אינטנסיביים.

הייתה לנו הזכות לארח במהלך האירוע כמה לקוחות חשובים. תודה מיוחדת לנציג המכירות של חברת, ל-First Choice Melon Growers מטיפטון, ג'ורג'יה, ל-Melon Acres מווינסנס, אינדיאנה, ולנציגי המכירות של Seedway Company.

הוועידה התקיימה בחסות התאחדות מגדלי הפירות והירקות של ג'ורג'יה (Georgia Fruit and Vegetable Growers Association) הידועה גם כ-GFVGA. קיימה את המפגש הראשון ב-24 בינואר 1998 במקום, ג'ורג'יה, עם 75 משתתפים. לאחר מפגש זה, החליטה מועצת המנהלים לבצע מחקר על כדאיות קיום מפגשים שנתיים. בעקבות המחקר

רעים גדרה נטלה חלק בוועידה השנתית של מגדלי הפירות והירקות במדינת ג'ורג'יה, שהתקיימה השנה בעיר סוואנה בתאריכים 7-10 בינואר. זו השנה השלישית שבה משתתפת זרעים גדרה בוועידה המקצועית הגדולה ביותר בדרום מזרח ארצות הברית, המשולבת בתערוכה מסחרית. יצרנים, קונים, משווקים, קובעי מדיניות ומנהיגי התעשייה התכנסו כדי לדון בפתרונות חדשניים בוועידת הפירות והירקות האזורית SE 2010. בתערוכה המסחרית נחשפו בפני המבקרים מוצרים ושירותים חדשים. הדיונים המקצועיים עסקו במגמות האחרונות בתחום.

בתצוגת זרעים גדרה נחשף מגוון מוצרים הנמצאים בשימוש המגדלים בדרום מזרח ארצות הברית. זרעים גדרה מובילה באזור זה בגידול האיבטיח. במתחם החברה הוצגו מגוון זנים הן בעלי הפרי הגדול והן מהטיפוס האישי. Crisp N Sweet הוא זן אבטיח מתאים מאוד לתנאי האזור. הוא בעל פרי גדול, במשקל 7-9 ק"ג וימי גידול עד להבשלה. לפרי מניין של 45 לתיבה והוא בעל איכות פנימית גבוהה וציפה פריכה בצבע אדום עמוק.

הוצגו גם הזנים Sugar Bite, אבטיח אישי בעל קליפה בתצורת ג'ובילי ו-Petite Crisp, אבטיח אישי בעל קליפה אדמדמה. לזן Sugar Bite פירות עגולים במשקל 2-3 ק"ג, ציפה מוצקה, יכול גבוה וקליפה עבה המונעת נזקים לפרי בעת ההובלה. לזן Petite Crisp פרי עגול במשקל של 2.5-3.5 ק"ג עם איכות פנימית מעולה, בריקס גבוה, טעם טוב ויכול גבוה. השוק לאבטיח האישי ממשיך להתרחב בקצב שמרני ויציב. יש לנו ציפיות גבוהות לגבי השוק הזה הן ממוצרינו הנוכחיים והן מאלה שבצנרת, המצויים בשלבי ניסוי ופיתוח.

מוצרים נוספים שהוצגו באירוע כללו את הזנים Cannon-I Carson, Red Kiss שהדגינו את יכולות החברה בייצור זרעי עגבניות ופלפל. הזן Red kiss הוא מוצר חדש המכוון למגדלי עגבניות הפלאם (grape tomato) בפלורידה וג'ורג'יה. לזן צורה מרשימה עם צבע אדום עמוק. הוא עמיד לפוזריום 3,2,1 ול-ToMV ובעל עמידות בינונית לנמטודת העפצים. שוקי המטרה של זן העגבנייה Carson הם ג'ורג'יה וטנסי, מדינות שבהן נפוץ וירוס ה-TSWV. מראה הפרי נאה מאוד והוא חונט היטב גם בטמפרטורה גבוהה. הזן עמיד בפני כתמים בקטריאליים, מה שמאפשר לו ביצועים טובים גם בתנאי לחות גבוהה. משקל הפרי 250-300 גרם, צורת הפרי אחידה ונאה.

זרעים גדרה בתערוכת GROWTECH EURASIA, טורקיה

ג'וש פלג / מנהל שיווק טורקיה
josh.peleg@zeraim.com

2 **תאריכים 3-6 בדצמבר 2009, התקיימה באנטליה שבטורקיה התערוכה השנתית Growtech Eurasia.**

זרעים גדרה השתתפה בתערוכה, זו לראשונה עם דוכן משלה. היה זה האירוע המשמעותי הראשון של החברה בטורקיה לאחר השקת תכנית השיווק הישיר והמכירות במדינה זו בחודש אוגוסט 2009.

התערוכה העניקה לזרעים גדרה הזדמנות לחזק את הצוות הטורקי שלה ולפגוש רבים מלקוחות החברה ופעילים חשובים אחרים

איהאם אוזלם, נציגת זרעים גדרה בטורקיה

זרעים גדרה מציגה בתערוכת Expo Culiacan פיתוחים גנטיים שהותאמו לצרכי הלקוחות

חוזא לואיס גונזלס בריסטיין (ימין) / ראש דסק אמריקה / jose_luis.gonzalez@zeraim.com
 אשר קלינסקי / איש תמיכה אגרוטכנית, היחידה לתמיכה / asher.kalnisky@zeraim.com

מתודולוגיות הדשייה (השקיה ודישון) באמצעות טנסימטרים ומשאבים

לראשונה, הציגה זרעים גדרה קו שלם של מוצרים הן של עגבניות והן של זני פלפל בלוקי צבעוני, המתאימים לכל אחד מאזורי הגידול העיקריים במקסיקו. יתר על כן, המומחים שלנו פועלים בקרבה לשוק על מנת להבין את צורכי הלקוח לאורך שרשרת השיווק. אירוע מסוג זה הנו אמצעי שיווק מעולה המקדם את המותג זרעים גדרה בצפון אמריקה ומחזק את מוניטין החברה.

צוות מקסיקו, זרעים גדרה

מעלה מעשור חלף מאז השתתפה זרעים גדרה לראשונה בתערוכת אקספו קוליאקן (Expo Culiacan). מאז התקדמו מאוד תודות לתמיכה ולחזון של הצוות שלנו. מי שזוכה כיום לבקר באירוע חשוב זה, רואה ביתן ייצוגי שבו מדגים הצוות המקצועי שלנו ללקוחות את המוצרים השונים שמציעה זרעים גדרה.

בנוסף לכך, לקוחותינו הזדמנו לתחנת הניסיונות שלנו הממוקמת במרחק של כמה דקות נסיעה ממתחם התערוכה, שם צוות מיומן של משווקים הציג זני עגבניות ופלפל בסביבות גידול שונות: שדה פתוח, חממה, בית רשת והידרופוניקה. קיימנו בתחנה סמינר, ובו ניתנה לאורחינו ההזדמנות ללמוד מניסיונו של הצוות שלנו בטיפול מיטבי בזנים שלנו ובקביעת משטר ההזנה המיטבי שיביא את הפוטנציאל הגנטי לידי ביטוי במלואו. המטרה שלנו היא להציע לכל לקוח זן שיענה על צרכיו. בין ההרצאות שניתנו ללקוחותינו, הוצגו הנושאים הבאים:

- מדדים לקביעת מועד קטיף פלפל ירוק לזנים קנון וגודזילה (זנים אלו משווקים במקסיקו גם בירוק וגם באדום)
- שתי מתודולוגיות ומשטרי דישון לעגבניות רומא ועגבניות גדולות (Beef)
- טיפולים אגרו-טכניים למניעת נשירה מוקדמת של עגבניות

ג'וש פלג, המנהל האזורי בטורקיה: "נוכחותנו המרשימה בתערוכת Growtech Eurasia העבירה לשוק מסר שאינו משתמע לשני פנים כי זרעים גדרה נוכחת במדינה והיא איתנה מאי פעם."

והיו בה הרבה אבני דרך חשובות. להחלטתנו שהתקבלה באוגוסט 2009 להפעיל שירותי שיווק ומכירות ישירים, הייתה השפעה נרחבת על כלל פעילות החברה. נוכחותנו המרשימה בתערוכת Growtech Eurasia העבירה לשוק מסר שאינו משתמע לשני פנים כי זרעים גדרה נוכחת במדינה והיא איתנה מאי פעם. השקענו זמן רב ואמצעים בהשתתפותנו בתערוכה, שהפכה, ללא ספק, לאירוע מכונן עבור חברתנו. הייתה זו הזדמנות חשובה ללקוחותינו, ותיקים כחדשים, להיפגש עמנו ולחזק את הקשר עם הצוות שלנו. הצוות החדש שלנו יצא מן התערוכה בכוחות מחדשים ועם חזון ברור על הכיוון שבו בכוננתנו ללכת בשנת 2010."

צוות זרעים גדרה טורקיה כולו (14 עובדים) נכח בתערוכה. בנוסף, רבים מחברי ההנהלה הבכירה של זרעים גדרה, בראשותם של אמנון עשת ועופר בן צבי, חברו לצוות המקומי ונטלו חלק בתערוכה.

הדוכן של זרעים גדרה הבליט את ייחודה של החברה והתמקד בגידולים נבחרים: עגבניות, מלפפונים ופלפל. הדוכן משך זרם בלתי פוסק של מבקרים, הן מטורקיה והן ממדינות אחרות באזור, שהצטרפו בשמחה לציון הצלחתנו המתמשכת בשוק הטורקי.

ג'וש פלג, המנהל האזורי בטורקיה, מציינו, "שנת 2009 הייתה שנה חשובה לזרעים גדרה בטורקיה

נציגות זרעים גדרה בתערוכה

בשוק זרעי הירקות, ולהעביר את המסר על המדיניות החדשה של מכירה ישירה בטורקיה. Growtech היא התערוכה החקלאית המובילה בטורקיה ואחת החשובות באזור כולו. ביקרו בה 50,000 אנשי מקצוע מכל העולם. בתערוכה נטלו חלק יותר מ-400 חברות מקומיות ובין לאומיות

חדשות סינג'נטה ישראל - טעימה מהעתיד הקרוב

יצחקי וילדר / מנהל שיווק מוצרי סינג'נטה בישראל
yizhaki.vilder@syngenta.com

יכול מצוין ואיכות פרי לצד עמידות ל-TYLCV מיצבו את לינדה ואלגרו כמובילות בשוק הטורקי

ג'וש פלג

מנהל שיווק טורקיה
josh.peleg@zeraim.com

הפעת וירוס ה-TYLCV והתפשטותו ברחבי המדינה הוא ללא ספק אחד הנושאים המטרידים את מגדלי העגבניות בטורקיה. הווירוס גרם להרס חממות רבות ברחבי המדינה ועורר דרישה חזקה לזני עגבנייה עמידים בפני הווירוס.

זרעים גדרה הייתה מהחברות הראשונות שהציעה לשוק הטורקי זנים עמידים לוירוס ה-TYLCV. שני זני עגבנייה בלתי מסיימים, לינדה ואלגרו, הוצגו לראשונה בסוף שנת 2008 והפכו במהירות למובילים בין הזנים העמידים לוירוס בשוק הטורקי.

על הערך המוסף של זנים עמידים ל-TYLCV עבור המגדלים הטורקיים, ניתן להתרשם במספר חממות בטורקיה שבהן מגדלים זנים בלתי עמידים ל-TYLCV, לצד הזנים לינדה או אלגרו. במקרה של הדבקת החממה בוירוס, נראים הזנים שאינם עמידים ל-TYLCV כאילו נצרכו. הצמחים מפסיקים לגדול, העלים הופכים חומים ונושרים והפירות מתים. באותה חממה ניתן לראות כי הזנים שלנו, העמידים ל-TYLCV, לא נפגעו על אף החורבן שנזרע סביבם.

הצלחת זנים אלה איננה נובעת רק מעמידותם היוצאת מן הכלל לוירוס ה-TYLCV, אלא גם, באותה מידה של חשיבות, בזכות היכול המצוין, איכות הפרי ואחידותו. הפירות הנקטפים ממכרים הן בשוק המקומי והן לייצוא.

הזנים מותאמים לעונת הסתיו שהיא עונת הגידול העיקרית בטורקיה, ובה ביצועיהם הם הטובים ביותר, אולם תודות לאיכותם הגבוהה ולתנגדות לוירוס, ניתן למצוא באזורים שונים של טורקיה את הזנים האלה גדלים בכל עונות השנה.

השווקים העיקריים לזנים אלה הם אזורי אנטליה, קומלוקה, פטייה ומרסין, שם הם נהנים מפלח שוק הולך וגדל בעונת הסתיו. בעקבות הביצועים המעולים של לינדה ואלגרו, בשנה זו ועם שוק פוטנציאלי של גבוה מאוד, באזורים אלה בעונת הסתיו, אנו אופטימיים מאוד לגבי פוטנציאל השיווק של זנים אלה בשנים הבאות.

שיהפכו לאדמומיות - תכונה זו תגדיל מאוד את הרווחיות של מגדלי הכרובית. זנים חדשים אלו ייכנסו בקרוב לניסויי השדה של זרעים גדרה על מנת להפכם למסחריים בעוד שתי עונות. בנוסף, בניסויי השדה בסתיו האחרון חשפנו שני זנים חדשים: Steady-i Tetris, שהם זנים בכירים במיוחד ומבשילים כשבועיים לפני הזנים המסחריים בעונה זו. תכונה זו חוסכת למגדלים עלויות גידול של שבועיים המסתכמים בכסף רב.

ומה חדש באפונה? Snow Pea הוא שם כללי לאפונה שטוחה שנאכלת עם התרמיל. מוצר זה פופולארי מאוד בחו"ל, ולאחרונה עולה הביקוש אליו גם בארץ, הן לשוק המקומי והן לייצוא. השנה הבאנו שלושה זנים לניסויי שדה על מנת לבחון את אקלומם לגידול מסחרי בישראל.

אנו בסינג'נטה ישראל נשמח לשתף אתכם במגמות חדשות אלו. אם יש לכם עניין בגידולים וזנים חדשים, אנא צרו איתנו קשר. בברכת חג אביב שמח.

טפחים של סינג'נטה, חברת האגרו-כימיה השווייצית המיוצגת על ידי זרעים גדרה, מכונים רחוק. אחרי שהעלו את אחוזי היבול, ושיפרו את העמידות, ואחרי שפיתחו זנים בעלי צבעים וטעמים מיוחדים, הם לא עוצרים ונחים על זרי הדפנה, אלא ממשיכים לחשוב על פיתוחים שיעזרו לכם לחסוך בעלויות. כך, למשל, נולדו להם זני שעועית חדשים עדינים ועדינים במיוחד, אשר נקטפים במקטפות ללא העוקצים. תכונה זו מקילה מאוד על המפעלים, שלא יצטרכו להשקיע מאמץ וכסף על קיצוץ העוקצים במערך המיון. זנים כאלה יבחנו כבר השנה בניסויי השדה.

גם בתחום הכרוביות יש חדש. לאחר שפיתחו כרוביות בצבעים שונים וצורות חדשות, עמלים על פיתוח זנים חדשים שאינם נושאים את הגן אנתוציאן - אותו גן שגורם לכרובית הלבנה לשנות את צבעה לוורוד אדום כאשר ראש הכרובית נחשף לאור. זנים אלו יאפשרו למגדלי הכרובית (בעיקר לתעשייה - שם צרכים ראשים גדולים) לגדל כרוביות גדולות וכבדות ללא חשש

SuperSweet תירס מתוק טבעי בקרוב על המדפים

קרן רמות, / מקדמת שיווק ומכירות סינג'נטה ישראל
keren.ramot@syngenta.com

באמריקה ובאירופה הוא כבר מזמן להיט היסטרי, ועכשיו סוף-סוף הוא הגיע גם אלינו - הן SuperSweet - התירס המתוק של חברת Syngenta.

SuperSweet הוא זן של תירס מתוק טבעי, ללא תוספת סוכר, המשווק בישראל על ידינו (זרעים גדרה). הזן מאופיין בראש ובראשונה בטעמו המתוק משמעותית בהשוואה לזנים הקיימים בארץ והמוכרים לצרכן הישראלי. חשוב לציין כי טעמו המתוק של הזן SuperSweet אינו התכונה היחידה שבגינה הפך ללהיט חם בקרב צרכנים בעולם. מדובר במוצר פריך וטעים, בעל צבע צהוב עז, הדורש זמן בישול קצר מאוד. גם מבחינת החקלאים יתרונותיו רבים, וכוללים בין היתר עמידות למחלות רבות, יכול גבוה וצמח חזק.

זני התירס המתוק הטבעי SuperSweet טופחו והותאמו לחיכו של הצרכן המערבי, וכיום כ-90% מהקהל האמריקני צורך בהתלהבות מוצר זה, כאשר בבריטניה 80% ממוצרי התירס המשווקים בקלחים הם מזנים אלו. במבחן טעימה נקודתי שנערך בישראל זכה SuperSweet ברוב מוחץ של 60 אחוז לעומת הזן המשווק כיום.

במטרה לחשוף את הציבור הישראלי לטעמו המעודן והמיוחד של התירס, הצגנו את המוצר לטעימה בתערוכת אגרו משב 2010. המבקרים בביתן קיבלו קופסה אישית ובה גרעיני תירס מתוק טבעי מן SuperSweet. בין הטועמים נמנו מגדלים, יצואנים, סיסונאי תוצרת טרייה, כמו גם אנשי קשר קיימים וחדשים, שמתגובותיהם הנדהמות למדנו שמאחורי מיתוג זה יש הבטחה אמיתית. בין מבקרי התערוכה נמנה גם השף אהרונ, שלא פסח על ביתן זרעים גדרה, ולאחר שטעם את התירס אף הפליג בדבריו לתאר את זני התירס SuperSweet כבעלי טעם מושלם ועסיסיות המתאימה בדיוק למתכונים הנפלאים. המוצר מתאים לשיווק הן לתעשייה והן לשוק הטר, וחברת זרעים גדרה שמה לה למטרה לקשר בין ערוצי השיווק לבין המגדלים כך שכל בית בישראל יוכל למצוא עוד השנה את זני התירס המתוק הטבעי SuperSweet במדפי רשתות השיווק.

השף ישראל אהרונ

פריצת דרך בעולם הכנות < פיתוח כנת עגבניות לגידול בתנאי מליחות

אלה ינאי, מטפחת עגבניות ella.yanay@zeraim.com / ג'ואל סיגל, שיווק ומכירות ערבה, רמת נגב וכיכר סודם joel.siegal@zeraim.com / אייהם עזאזיה, מנהל מוצר עגבנייה ayham.aziaza@zeraim.com

(Moderately sensitive). למלח השפעה רב מערכתית על הצמח. ההשפעה השלילית היא גם ברמת נזק אוסמוטי - פחות מים זמינים לצמח, וגם ברמת רעילות היונים של המלח (בעיקר נתרן +Na וכלור -Cl). השפעת המלח בעגבנייה מתבטאת בין היתר בירידה בכיומסה של הצמח, פגיעה בפוטוסינתזה, פגיעה בקליטת חומרי הזנה, ובסופו של דבר הפחתה ביבול: המתבטא בירידה בגודל הפרי.

פיתוח כנה עמידה למלח

בזרעים גדרה החלטנו להתמקד בפיתוח כנות עגבנייה. האתגר הוא ליצור מערכת שורשים גדולה וחזקה, עם קסטת עמידויות מלאה למחלות קרקע, שמתאימה לגידול בתנאים מליחים. על הבסיס החזק הזה ניתן להרכיב זני עליות מסוגים שונים.

הכנות מפותחות בזרעים גדרה בשיתוף פעולה עם החברות Evogene וחישתיל. הן נבחנו בניסיונות מרובים, נחשפות לתנאי מליחות קיצוניים, תוך שימת דגש על התפתחות במלח ותפקוד מצוין ככנה - כלומר יכול גבוה של הרכב בניסויים מורכבים.

במהלך השנה הקרובה, שנת 2010-2011 תושק הכנה המסחרית הראשונה - הסולטינה. הסולטינה משפרת את הביצועים של הרכב על ידי תרומה של מערכת שורשים חזקה, צמח בעל עוצמה והמשכיות חזקה, ותרומה ליבול; במליחות רגילה הכנה מקנה לרוכב יכול גבוה, ובמליחות גבוהה (EC=8) נותנת יתרון של כ-10% ביבול מול הכנה המסחרית. לכנה עמידויות מרובות למחלות קרקע: V, Fol, 1, Fol 2, ToMV, M(IR), For

במהלך השנתיים האחרונות, נערכו תצפיות נרחבות באזור רמת נגב בישראל הן במו"פ והן בשטחי גידול חקלאיים. ובשנה האחרונה, 2009-2010, התחלנו בהשקת כנת הסולטינה בכמויות גדולות.

זנים עתידיים

מעבר לזן הסולטינה, מפותחים זנים נוספים של כנות סבילות למלח, הנמצאים כיום בשלבי ניסיונות מתקדמים הן בארץ והן בחו"ל. זרעים גדרה תמשיך לפתח ולקדם כנות אלה ואנו צופים, לאור ההתעניינות ההולכת וגוברת, התקדמות טובה וביקוש רב.

האתגרים העומדים בפני החקלאות העולמית כיום גדולים מאוד. שינויים באקלים, הופעת מחלות ומזיקים חדשים, והעלייה בדרישות האיכות של הצרכנים הסופיים, מובילים את חברות הזרעים להשקיע יותר ויותר במאמצי המחקר ופיתוח בחיפוש אחרי פתרונות יעילים.

אחד האתגרים הגדולים שעמם מתמודד עולם החקלאות הוא התדלדלות מקורות מים איכותיים והמלחת קרקעות. כידוע, משבר הוא הזדמנות פז לתגליות חדשות, ואכן בראיית משבר המים בעולם ובישראל בפרט, תורגם הצורך בזרעים גדרה לפיתוח כנות סבילות למלח בעגבנייה.

מדוע תופעת ההמלחה מתגברת?

בעיית המלח בחקלאות בחממות נגרמות ממספר גורמים:

מקורות המים השפירים הזמינים לחקלאות בישראל ובארצות רבות בעולם הולכים ומתדלדלים, ובעקבותיהם עולים מחירי המים. שימוש במים מאיכות נמוכה יותר (מים מליחים, מים מושבים) פותר את בעיית כמות המים, אך טומן בעיות של איכות בגידול. השקיה במים מאיכות נמוכה, עם מוליכות חשמלית (EC) גבוהה, גורמת להמלחת הקרקע ומשפיעה על הגידול.

חלקות בגידול מתמשך, עונה אחר עונה, חשופות להמלחת הקרקע עקב שימוש חוזר בדשנים ובעיות ניקוז בקרקע.

דחיקת החקלאות לקרקעות שוליות - עקב אורבניזציה וגדילת האוכלוסייה ישנה מגמה עולמית של דחיקת החקלאות לאזורים שאינם אופטימליים לחקלאות - אזורים צחיחים / צחיחים למחצה, ובהם פעמים רבות נמצא קרקעות מליחות באופן טבעי.

כיצד משפיע המלח על הצמח?

גידולים שונים מגיבים באופן שונה לאפקט המלח. העגבנייה נחשבת לגידול רגיש יחסית

הצלחת זנים אלה איננה נובעת רק מעמידותם היוצאת מן הכלל לוויורוס ה-TYLCV, אלא גם, באותה מידה של חשיבות, בזכות היבול המצוין, איכות הפרי ואחידותו. הפירות הנקטפים נמכרים הן בשוק המקומי והן לייצוא.

טעים להכיר: קילאטס

אחוז מהנשאלים ציינו כי קיים סיכוי גבוה עד מאוד כי יקנו את סוג העגבניות שחולק בפעם הבאה. כמחצית ציינו שלבטח יקנו עגבניות אלו בקנייתם הקרובה.

בידול עגבניית ה-Kilates כאיכותית

עבודת השיווק והדרך להצלחה עוד ארוכה ודורשת שיתוף פעולה מלא בין שלושת הקודקודים של המשולש: המגדל - רשת השיווק - זרעים גדרה.

המשמעות היא, שאם ברצוננו להשיג הצלחה משותפת, על המגדל לוודא שהוא מספק לרשת השיווק רק מוצר איכותי. עמידה בסטנדרטים גבוהים תסייע במיצוב גבוה של המוצר, ובכך נוכל לעמוד בגאווה וברווחיות מול עודפי הייצור של עגבניות התעשייה בחודשי הקיץ. על רשת השיווק לקיים את המובטח ולמקם את עגבניית ה-Kilates במדף נפרד וכך לאפשר לנו למתג את המוצר כאיכותי. במקביל, על צוות השיווק בזרעים גדרה לתמוך בפעילות זו במספר מישורים: ללוות את החקלאים לאורך הגידול, על מנת למקסם את תוצאות הגידול, ולבנות את המותג ברשתות המזון על מנת לקדם את המוצר וליצור מודעות גבוהה אצל הצרכנים. אנו בטוחים שעבודה משותפת ומחויבות של כל השותפים שהזכרו לעיל, תמנף את הפעילות ותסייע למגדלי העגבניות להגדיל את הרווחיות מגידול זה.

ומה הלאה?

אנו מאמינים ומקווים לכך ש ה-Kilates תפתח קטגוריה חדשה במדפי הירקות בישראל. אל הזן Kilates יצטרפו בעתיד הקרוב מספר זנים נוספים בגדלים שונים, לקטיף באשכול ולקטיף בפרי בודד, עם סל עמידויות מורחב ויתרונות נוספים.

עם הפנים לייצוא

בנוסף על הפעילות לשיווק ה-Kilates בשוק המקומי, אנו מכוונים לערוץ שיווקי נוסף והוא הייצוא. לצד היצוא הקיים בעגבניות, אנו עדים לכך שהשוק באירופה מתעורר לטיפוסי הרומא, כבודד וכאשכול. לשם כך אנו שמחים להציג בפניכם את הזן **קנילס** המיוצא כיום להולנד, דנמרק וסקנדינביה.

זן **קנילס** הוא זן רומא המיועד לקטיף כבודד או כאשכול ומשקל הפרי כ-100 גרם. הזן מיועד בעיקר לייצוא. מדובר על זן בכיר עם יכול גבוה וסט עמידויות יפה ל-TSWV ו-TYLCV.

על סמך נתונים וביקורות חיוביות מהשנה הנוכחית, אנו צופים הגדלת הייצוא באופן זהיר, אך בהחלט רואים פוטנציאל לקידום המוצרים לשווקים נוספים.

לסיכום, זן ה-Kilates נתפס אצל הצרכנים כאיכותי יותר מעגבנייה רגילה. צרכנים אוהבים את צורתה המוארכת וסבורים כי היא מתאימה לכריך של הילדים ולסלט. ישראלים מוכנים לשלם יותר עבור עגבנייה איכותית אשר גם אחרי שבוע, עדיין תהיה טעימה ומוצקה. וגם מבחינתכם, החקלאים, תיהנו מיבול ממחיר גבוה וחשוב לא פחות - תמיכה שלנו בגידול הזן על מנת להפיק תוצאות מרביות.

אנו מזמינים אתכם החקלאים לפנות לנציגי השיווק שלנו ולקבל מידע נוסף אודות הזנים, אפיקי השיווק ואופן הפעילות המשותפת. בברכת הצלחה לחקלאים שלוקחים חלק ולאילו שבדרך!

יגאל פלש / מנהל מוצר / igal.flash@zeraim.com

אלי יהושע / יועץ מוצרים מיוחדים / eli.yehoshua@zeraim.com

צבי ונר / אגרונום בכיר, היחידה לתמיכה אגרוטכנית / zvi_howard.wener@zeraim.com

חלקכם כבר נתקלתם בה ברשתות השיווק, חלקכם כבר מגדלים אותה אצלכם במשק, חלקכם נחשפתם אליה בימים הפתוחים או באחת מתערוכות החקלאות. כך או כך, קשה להתעלם ממנה. זוהי עגבניית ה-Kilates, מטיפוס רומא, שבימים אלו ממש עושה את צעדיה הראשונים, מבססת את דרכה לקראת כיבוש המדף בעתיד הקרוב. כמו טיפוח זנים רבים, גם ה-Kilates הוא תולדה של עבודה צוות משותפת בה לקחו חלק עמית שיפטן, מטפח עגבניות הרומא, יגאל פלש מנהל המוצר ואלי יהושע, שפרץ את הדרך לרשתות השיווק המובילות, עורר את הביקוש ל-Kilates, והדרך עוד ארוכה. הצוות המשותף שקד בשלוש העונות האחרונות על המשימה, החל מתצפיות השוואתיות בין הזנים השונים מטיפוס רומא, דרך איסוף וניתוח נתוני יבול ואיכות ובדיקת היתכנות הגידול אצל מספר לא מבוטל של חקלאים.

התנופה השיווקית ל-Kilates, החלה בשיתוף פעולה עם רשתות המזון המובילות, אשר הביעו עניין רב במוצר בשל מראהו, איכותו, חיי המדף הארוכים מאוד והתשוקה הקיימת אצל הצרכנים לעגבנייה דומה.

לאחר שהוכח מעל לכל ספק שאין כל בעיה לגדל את הזן ושיתרונותיו עולים על הקיים בשוק, עגבנייה איכותית מאוד עם יבולים גבוהים בהשוואה למוצר, הגיע השלב שבו החלה הפעילות השיווקית מול רשתות המזון המובילות בישראל. התנופה השיווקית ל-Kilates, החלה בשיתוף פעולה עם רשתות המזון המובילות, אשר הביעו עניין רב במוצר בשל מראהו, איכותו, חיי המדף הארוכים מאוד והתשוקה הקיימת אצל הצרכנים לעגבנייה דומה, הקרויה בפי כל 'תמר'. עגבניית ה-Kilates מוצאת את מקומה על המדף כמוצר איכותי שעליו מעיד הצרכן שהוא מוכן לשלם אף מחיר גבוה מהמקובל בשוק. כחלק מהפעילות השיווקית, קיימנו סקר צרכנים בסיועו של מכון רותם למחקרי שווקים (TR), אנו שמחים לחשוף בפניכם, קוראים יקרים את עיקרי הממצאים: ה-Kilates חולקה לכ-120 בתי אב מייצגים באזור גוש דן, כ-2 ק"ג לכל משפחה שהביעה נכונות מוקדמת להשתתף בסקר. הצרכנים התבקשו להשתמש בעגבנייה לצרכיהם הרגילים, ולאחר מספר ימים התבקשו לענות על מספר שאלות.

להלן עיקר המסקנות:

- **חיי מדף / חיי מדף** נמצאה כתכונה חשובה בעגבניות באופן כללי, ובמיוחד עבור נדגמים עם ילדים. חיי מדף בשילוב מוצקות העגבנייה שחולקה היא תכונה שנראה כי אין עליה עוררין. יתרה מזה, למעלה מ-70 אחוז מהמשתתפים ציינו כי העגבניות שחולקו נשארו מוצקות לאורך זמן רב יותר לעומת עגבניות אחרות.
- **התאמת העגבנייה לשימושים מסוימים** / נראה כי בשל המוצקות וחיי המדף של העגבניות הן נתפסות כמתאימות יותר מעגבניות אחרות להכנת סלטים וכריכים. (דמיינו את ילדיכם אוכלים את הכריך של הפסקת עשר בבית הספר והעגבנייה לא מטפטפת ולא מרטיבה את כל הכריך - עוד יתרון משמעותי עבור הילדים והוריהם).
- **רגישות למחיר** / כ-60% מכלל המדגם מוכנים לשלם 10% יותר עבור עגבניות אלו, בעוד שהנתון אף גבוה יותר בקרב אלו שמעדיפים את העגבניות ועומד על למעלה מ-70%.
- **סיכוי קנייה** / כשנשאלו משתתפי הסקר מה הסיכוי שבפעם הבא שיהיו במרכול או במכולת יקנו את סוג העגבניות האלו, גילינו שכ-70%

← קילאטס: הנחיות גידול

ערכים מוספים

עמידויות: V, Fol 1, Fol 2, ToMV, TSWV / גודל פרי טוב, 120-160 גרם / מוצקות טובה, צבע טוב / חיי מדף ארוכים / לקטיף בודד / לעונת גידול קצרה וארוכה / ניתן להרכבה / יכול גבוה, מספר גבוה של פירות לאשכול (7-10) / פרקים קצרים, כיסוי צמח טוב / המשכיות טובה / בכירות / חנטה טובה בחום וקור

הנחיות גידול

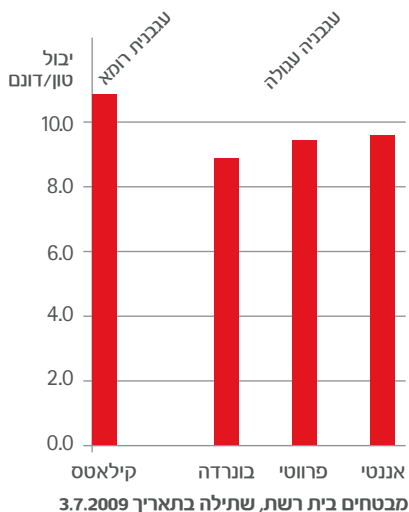
מומלץ להתחיל בדישון שוטף מיד לאחר השתילה. את הדשן רצוי לתת בכל השקיה ולא כל השקיה שנייה. ישום יאפשר לשמור על רמת EC קבועה בקרקע ויאפשר קליטה טובה יותר של היסודות. ריכוז יסודות ההזנה במי ההשקיה יישתנה בהתאם לגיל הצמחים ולתנאי הגידול בחממה.

מאחר שלקילאטס יכול כבד של פירות, ייתכן שנאלץ להוסיף דשן נוסף במהלך עונת הגידול. לאחר חנטה של תפוחת 6-7 מתחיל בדרך כלל הקטיף. בשלב זה נושאים הצמחים יכול כבד, ובמקרים רבים כדאי להעלות את רמת הדשן ב 15-20% כדי לעזור לצמח לתחזק את עוצמת הצימוח הנדרשת לאיזון היבול ולהמשך הגידול.

לוח הזנה לקילאטס בערכים של ריכוז בחלקי מיליון או גרם ליום לדונם

תקופה	גרם/ד'יום	חלקי מיליון [PPM]	גרם/ד'יום	חלקי מיליון [PPM]	גרם/ד'יום	חלקי מיליון [PPM]
	N	N	P ₂ O ₅	P ₂ O ₅	K ₂ O	K ₂ O
שתילה עד הופעת תפוחת 1	50-100	50-100	50-100	50-100	50-100	50-100
חנטה מתפוחת 1 עד תפוחת 4-5	200-300	120-150	120-180	72-90	300-450	180-225
חנטת תפוחת 5 עד תחילת קטיף	500-800	150-200	300-480	90-120	750-1200	225-300
מהלך קטיף	600-800	180-200	360-480	108-120	900-1200	270-300
לאחר קיטום צמרות, או 8 שבועות לאחר הקטיף	200-500	120-150	120-300	72-90	320-800	180-225

PPM-חלקי מיליון (ח"מ). כלומר, בהזנה של 50 חלקי מיליון של חנקן הכוונה שכל 1 מ"ק של מים יכול 50 גרם של חנקן טהור.

הערות נוספות חשובות

■ **סידן + מגנזיום** / יש לבדוק את ערכי היסודות במים. בשלב 1 של הגידול, ערך הסף במים הוא 80 ח"מ, בשלב גידול 2 ערכי הסף 80-100 ח"מ, בשלבי גידול 3 ו-4 ערך הסף הוא 120 ח"מ, ובשלב גידול 5 ערך הסף הוא 100 ח"מ. ערכי המגנזיום הם כמחצית מערכי הסידן.

■ **יסודות מיקרו** / לאחר התפתחות תפוחת 3 יש להוסיף יסודות מיקרו באופן רציף. יסודות אלו כוללים מנגן, ברזל, נחושת, אבץ, מוליבדן, ולעיתים בורון. יש להשתמש בכילט בהתאם להוראות היצרן.

■ **ברזל** / יש להוסיף ברזל בצורת כילט בהתאם לחומציות הקרקע (PH). יש להוסיף בהשקיה נפרדת בכל השקיה שנייה בכמות של 0.5 ק"ג לאחר חנטת תפוחת חמישית. יש לזה חשיבות רבה בשמירת ראש הצמח חזק וירוק.

אבטיחי סתיו תחנת ניסיונות סינג'נטה. נפולי, פלורידה

מאיר פרץ
מנהל תחום דלועיים ועגבניות, צפון אמריקה
meir.peretz@zeraim.com

בדצמבר 2009, ניתנה לצוות האמריקאי של זרעים גדרה ההזדמנות לבקר בשנית בתחנת הניסיונות של סינג'נטה בנפולי, לראות את הניסויים ולעשות הערכות מצב. הפעם הוזמנו גם המפיצים שלנו בחוף המזרחי, Siegers Seed ו-Seedway Seed Co. התצפיות היו מוצלחות וניתן היה להבחין בהבדל בין הזנים שלנו לבין אלה של המתחרים.

הזנים שלנו בעלי הביצועים הטובים ביותר הי:

Sugar Coat / גודל הפרי בזן זה היה הטוב ביותר בניסוי, עם פירות במשקל של יותר מ-8 ק"ג. הזן מתאים היטב לתנאי עונת הסתיו, שבה הימים קצרים יותר והטמפרטורות נמוכות יותר מאשר בקיץ. הבריקס הממוצע שהתקבל היה 11 ומוצקות הפרי הייתה 3 פאונד לאינטש (PSI).

Crisp N Sweet / זהו זן המבשיל מוקדם, משקל פריו עד 6 ק"ג. הפרי אחיד בגודל ובצורה ויש לו דרגת בריקס 11 ומוצקות של 3 PSI.

Sugar Bite / זהו זן האבטיח האישי החדש ביותר שלנו. הוא מבשיל מוקדם, משקל הפרי 2.5 ק"ג ויבוליו מצוינים. הבריקס 11 והמוצקות 3 PSI.

ככלל, אנו מרוצים מאוד מביצועי הזנים שלנו בניסוי וצופים להם הצלחה בעונה הקרובה בפלורידה ובחוף המזרחי.

ברצוני להודות לרחל פרנק, עוזרת המטפח, ולצוות תחנת נאפולי על הצלחת הניסוי.

PlantSense 2010

וודי ספייר / מתאם מכירות PlantSense
woody.speir@zeraim.com

תוכנית PlantSense של חברת זרעים גדרה, בשנת הפעלתה השנייה, ממשיכה להתרחב על מנת לענות על הצרכים של מגדלי האבטיח באזור הדרום-מזרחי בארה"ב. יותר ויותר מגדלים בפלורידה, ג'ורג'יה ושתי הקרוליות, מדינות שבהן מרכז גידול האבטיח, בוחרים ב-PlantSense לשיפור פעילותם.

המפיץ שלנו בחוף המזרחי, חברת Siegers Seed Company שבסיסה בהולנד, משיגו, היא הסוכנת הבלעדית של תוכנית PlantSense. ל-Siegers ששה נציגי מכירות המכסים את השטחים העיקריים של גידול אבטיח. הם ממלאים תפקיד חשוב בקידום תוכנית PlantSense ונותנים שירות ללקוחות שבחרו להשתמש בה.

דארן דיל, נציגה של Siegers בביינברידג', ג'ורג'יה, הכניס את תוכנית PlantSense אצל רבים מלקוחותיו העוסקים בגידול אבטיח. הוא מאמין שהכניסה לתוכנית מבוססת על הערך המוסף שהיא מעניקה ללקוח. כאשר נשאל מה הוא אוהב בתוכנית הפלנטסנס, השיב, "אני אוהב את הזנים ואת התכונות שהם מביאים עמם. לזן Sugar Heart איכות טובה, יכול גבוה וביצועים עקביים על פני שטח גיאוגרפי נרחב". באשר לזנים החדשים, אמר דארן ש-Sugar Coat נתן תוצאות טובות בניסויים ונראה מבטיח מאוד. הוא מניב 15%-20% יותר פרי במניין 36. יתרה מזאת, Patron, זן מפרה שאינו אכיל, ממשיך בביצועיו הטובים עם משך פריחה מוארך וזמינות מוקדמת של אבקה. בשנה הקרובה יצטרף אליו הזן Patron Plus, המפרה החדש של זרעים גדרה המשלב את יתרונות ה-Patron עם עמידות לפוזריום.

תוכנית PlantSense מעמידה לרשות המגדלים מבחר משתלשלות איכותיות, באזורים ובאזורים שונים. איחוד עלויות הזרעים וגידול השתילים מפשט את תהליך קבלת ההחלטות בשלב זה של הייצור. יתר על כן, תוכנית הפלנטסנס של "זרעים גדרה" נותנת תשובה גם במקרים של נביטה לא מלאה והצורך בזרעים הנוספים הדרושים להשלמת עומד, הכרוך בעלות נוספת.

ג'יימי צ'פמן, מגדל אבטיח מג'ורג'יה אומר "אני אוהב את הפשטות של תוכנית ה-PlantSense. אני מזמין את מספר הצמחים הדרוש לי, ויכול להיות בטוח שהם מובטחים ויהיו מוכנים במועד שבחרתי. אם אזדקק לצמחים נוספים, היותי לקוח של PlantSense יסייע לי לקבל צמחים אלה ביתר קלות".

חברת זרעים גדרה ידועה בחדשנות שלה ובהתמחותה בעסקי זרעי ירקות הגלובליים. תוכנית PlantSense היא חלק ממחויבות לפיתוח מתמיד של מוצרים ושירותים להם נזקקים המגדלים על מנת להמשיך להתקיים ולהיות תחרותיים.

#1 חברה ישראלית במקום הראשון

חברה ישראלית קטפה את המקום הראשון בתחרות מוצרים חדשניים (Innovation Award) בתערוכת Fruit Logistica בברלין.

חברת מהדרין תנופורט, בשיתוף עם חברת מרים שוהם בע"מ זכו במקום הראשון בתחרות מוצרים חדשניים (Innovation Award) בתערוכת Fruit Logistica שנערכה בברלין בתאריכים 5-3 לפברואר. המוצר שזכה הינו כלי לפריטת רימונים (באנגלית נקרא ART- Removal Tool). מדובר בכלי פשוט שמטרתו לסייע באכילה של רימון טרי מבלי להתעסק עם אי הנעימות והלכלוך הכרוכים לעיתים באכילת הפרי.

FRUIT LOGISTICA Innovation Award 2010

יצואנים ישראלים מסמנים את רוסיה כשוק מטרה

מקור: סטיבן מקסוול / EuroFruit Magazine

מגדלי פלפל בישראל מאמינים שמיקום מדינתם מקנה להם את הבסיס האידיאלי להמשך פיתוח הייצוא לרוסיה ומזרח אירופה

יצואנית מובילה של פלפל ישראלי, חברת "מגדלי הערבה ליצוא בע"מ" מאמינה כי המשך פיתוח הייצוא לרוסיה ומזרח אירופה יכול להביא רווחים משמעותיים, הודות לכך שמיקומה הגיאוגרפי של ישראל מקנה לה יתרון על יצואנים אחרים מאזור הים התיכון.

הלוגיסטיקה בין שתי המדינות "השתפרה משמעותית" בשנים האחרונות. המשמעות היא שרוסיה מעוררת עניין גובר אצל מגדלי הפלפל בישראל, אומר מנהל השיווק של "ערבה" בבריטניה, דוד קרוסלנד. בזכות הלוגיסטיקה המשופרת, הוא מסביר, מעוררת רוסיה עניין רב אצל יצואני הפלפל. מיקומה של ישראל מקנה לה יתרון. "רוסיה קרובה לישראל, כך שליצואנים הישראליים יש יתרון מסחרי על פני יצואני פלפל ממדינות אחרות", הוא ציין.

ביחד עם "ערבה", הרחיבה בשנים האחרונות גם קבוצת יצואני הפלפל UMS את עסקיה עם רוסיה. מנהל המכירות והלוגיסטיקה בחברה, אריאל שלו, צופה המשך פיתוח מגמה זו בעונות השיווק הבאות. ליצואנים הישראליים, ממשיך מר שלו, יתרון על פני מתחרים כמו ספרד, בהוצאות ההובלה אשר לפי דבריו, הן נמוכות משמעותית מאלה של המתחרים. "לפלפל מן הערבה ח"י מדף ארוכים מאוד, יתרון גדול מאוד בשוק הרוסי, שם מרחקי ההובלה גדולים וחולף זמן ממושך עד שמגיע הפלפל אל עקרת הבית".

טרי מן החממה

הופכים "חממה" למותג המוכר ע"י הצרכנים האמריקניים

מקור: בריאן קנץ / Fresh Americas

שאל את הצרכן האמריקני הטיפוסי אם הוא או היא אוהבים לאכול תוצרת שגדלה בחממה, וסביר שינעצו בך את מבטם בנימוס. זה לא שלא אכפת להם. בעת האחרונה לאמריקאים חשוב מאוד מהיכן מגיע מזונם. המציאות היא שהצרכנים פשוט אינם מכירים את התוצרת הגדלה במבנים מוגנים. אחריות התעשייה היא ללמד את הצרכנים כי לתוצרת החממות יתרונות רבים.

כיוון שלאיכות חשיבות עליונה, סביבת הגידול המבוקרת בחממת זכוכית או פלסטיק, בית רשת או בית צל, מנהרה גבוהה או נמוכה או כל אחת ממערכות הגידול הסגורות, מאפשרת למגדלים לשלוט על משתנים מסוימים הקובעים את האיכות הסופית של התוצרת. "לתוצרת מגידול בחממה יש תמיד טעם טוב ואיכות גבוהה כי תנאי הגידול הם מבוקרים, כולל טמפרטורה, לחות, תאורה, יסודות הזנה ומים", אומרת קארן קפלן, נשיאה ויושבת ראש Frieda's Specialty Produce בלוס אנג'לס, קליפורניה. סביבת הגידול המבוקרת גם מעמידה לרשות המגדלים יותר אמצעים, לרבות שיטות להדברת פגעים שאינן כימיות. אמצעים התואמים את דרישות הלקוח בן זמננו. "כיוון שאתה שולט בתנאי הסביבה, פחות מזיקים יכולים לתקוף את הגידול, וכאשר הם תוקפים, השימוש בהדברה ביולוגית באמצעות אויבים טבעיים יעיל יותר מאשר בשדה הפתוח", אומר דוריאן גלגוס, מנהל הרכש ב-Frieda. "ניח שכנימות עלה תוקפות עגבניות בחממה. אם אתה מכניס פרות משה, לרשותך אמצעי קטילה אפקטיבי והן אינן

יכולות לברוח בנקל. כאשר אתה משחרר פרות משה בשדה הפתוח, אתה יכול רק לקוות שהן יישארו שם וימלאו את תפקידן".

אם כן, כיצד להעביר את המסר לצרכן?

אין זו משימה קלה אך היא ניתנת לביצוע בקמפיין עקבי, חוזר ונשנה, אומרת ננסי ג"י טאקר, סגנית נשיא לפיתוח עסקי גלובלי באגודה לשיווק תוצרת חקלאית (PMA - Produce Marketing Association). ה-PMA מספקת לחבריה ביבשת אמריקה מידע על השוק לתוצרת בארצות הברית. "ללמד 300 מיליון צרכנים בארצות הברית על ההיבטים החיוביים של תוצרת הגדלה בחממה היא משימה מפחידה. כמו בכל קמפיין שיווקי, יש לבצע מחקר שיגדיר את קהל המטרה, יזהה את היעדים העיקריים, ילמד כיצד יכולה תוצרת החממה למשוך אותם ויזהה את האתגרים", מסבירה טאקר. "בהמשך, אתה בונה קמפיין שיגיע אל קהל המטרה, ידגיש את ההיבטים שימשכו אותו ויגבר על האתגרים הצפויים. כאשר מדגישים את היבט הטעם, אין דרך טובה יותר מהפצת דוגמיות של התוצרת בחנויות".

כאשר צרכנים מודעים יותר ליתרונות תוצרת החממה, הם יכולים ליהנות מן האפשרויות העומדות בפניהם. "לתוצרת החממה תפקיד בעל ערך בשוקים של היום", מסיימת טאקר. "חשוב מאוד שיעמדו לרשות הלקוחות מקורות מגוונים של מוצרים איכותיים, בטוחים ובעלי טעם טוב, לאורך כל השנה".

מחסור במגנזיום בעגבניות

צבי ונר

אגרונום בכיר, היחידה לתמיכה אגרוטכנית
zvi_howard.wener@zeraim.com

מגנזיום הוא המרכיב העיקרי של מולקולת הכלורופיל - הפיגמנט הירוק הדרוש לפוטוסינתזה. לצמחים לא נדרשת כמות גדולה של מגנזיום והוא מתנייד בקלות בצמח העגבנייה. משמעות הדבר שהוא יכול לנוע בצורה חופשית בצמח. מחסור במגנזיום הוא הפרעה תזונתית שכיחה לעגבניות. למחסור קל השפעה מועטה בלבד על כמות הפרי, אך מחסור רציני יגרום להקטנת גודל הפרי ולהפסד ביבול.

סימני המחסור

בדרך כלל מופיעים סימני המחסור תחילה בעלים שבאמצע הצמח, כאשר הצמחים נושאים יכול כבד. העלים האמצעיים והתחתונים מתחילים להצהיב בין העורקים, הנשארים ירוקים (כלרוזה בין-עורקית). המחסור יכול להתקדם במהירות מן העלים הבוגרים לצעירים יותר. העלים הזקנים יותר עלולים להפוך צהובים או כתומים עם אזורים נקרוטיים חומים המופיעים בין העורקים. בדרך כלל, הצימוח, גודל העלה וייצור הפרי אינם נפגעים כל עוד לא הופך המחסור קשה מאוד.

גורמים

- קיימים כמה גורמים למחסור במגנזיום.
- המחסור נפוץ יותר בסתיו ובחורף, כאשר טמפרטורת הקרקע נמוכה (17°C).
- לפני הקטיף הראשון, כאשר עומס היבול על הצמחים הוא מקסימלי, נפסקת גדילת השורשים ושורשים זקנים עלולים אף למות. תופעה זו מעכבת קליטת מגנזיום.
- ליקויים במבנה הקרקע ובניקוז המונעים התפתחות שורשים.
- רמה נמוכה של מגנזיום במי ההשקיה.
- עודף סידן ו/או אשלגן בקרקע.

- מוליכות חשמלית (EC) גבוהה של תמיסת הקרקע הנגרמת מדישון אשלגני בכמות גדולה.
- זנים מסוימים רגישים יותר מזנים אחרים, בעיקר כאשר הם נושאים יכול גבוה.

המלצות

- על ריכוז המגנזיום במי ההשקיה להיות בתחום 70-40 ח"מ (חלקי מיליון). רמת הסידן במים תישמר בתחום 150-80 ח"מ. רמת האשלגן במי ההשקיה תהיה 300-150 ח"מ, בהתאמה לשלב הגידול.
- ריסוס עלויות: ניתן לדשן בריסוס עלויות במגנזיום חנקתי ("מגניסל"), בריכוז של 2%. קיימת סכנה של צריבת עלים, במיוחד בתנאי מזג אוויר חם. יש להקפיד על רמות נאותות של EC בקרקע.
- יש לוודא שהקרקע מנוקזת היטב והשורשים יכולים להתפתח כראוי.

צמחים טפיליים

צבי ונר

אגרונום בכיר, היחידה לתמיכה אגרוטכנית

zvi_howard.wener@zeraim.com

עלקת היא צמח טפילי נושא פרחים ממשפחת העלקתיים. בתחילת התפתחותה היא מופיעה בצורת ענפים בצבע בז' בהיר בבסיס צמח העגבנייה. שורשי הטפיל נצמדים בקרקע אל שורשי צמח העגבנייה המודבק. כאשר הטפיל מתבגר, הופך צבעו חום והוא משחרר זרעים זעירים בצבע שחור. הטפיל מודבר על ידי חיטוי וסניטציה. יש לסלק ולהשמיד את כל צמחי העגבנייה שנפגעו ביחד עם צמחי העלקת.

עלקת (Orobanche):

כשות הוא צמח טפילי ממשפחת החבלבליים. צבעו צהבהב-לבנבן והוא חסר כלורופיל, עלים ושורשים. את מזונו הוא שואב מצמחים פונדקאים. לצמח פרחים לבנים קטנים המייצרים אלפי זרעים זעירים. בעת הנביטה, מצמיח הטפיל גדיל המתארך תוך כדי תנועה ספירלית כנגד כיוון השעון עד שהוא בא במגע עם הצמח. הטפיל נצמד אל הצמח הפונדקאי באמצעות haustoria - שלוחות דמויות יונקות, השואבות יסודות מזון מן הצמח המותקף. את הכשות יש לסלק ולהשמיד ביחד עם הצמחים הנגועים. קוטלי עשבים עשויים אף הם להיות אפקטיביים בהשמדת הטפיל.

כשות (Cuscuta):

הכתמים בצבע הקינמון בצילום הם גופי פרי בקבוקיים, של הפטרייה *fusarium solani*, הנקראים perithecia (מצוצות). הם עשויים להיות בעלי צבע כתום בהיר.

הפטרייה *fusarium solani* גורמת לכמישה ולמוות של צמחי פלפל. נגי הפטרייה מופצים בצורה אקטיבית בדרך של פליטה מן ה-perithecia, בעיקר בשעות הלילה, כאשר הלחות היחסית גבוהה.

פטריית *Fusarium Solani*:

מלצ'ור

- השתמרות טובה על הצמח
- דופן פרי עבה מאוד
- מוצקות טובה מאוד
- סבילות גבוהה לסידוק
- עתיר יבול
- אחידות בגודל וצורת פרי
- חנטה טובה בטמפרטורות נמוכות
- ח"י מדף ארוכים

FAR

עונת שתילה	בכירות	גידול	עמידויות	צורה וצבע	גודל פרי
מאוחרת	אפיל	הדליה ספרדית בבתי רשת וחממות	TM 3, TSWV (IR)		L

קולוסו

- יבול גבוה מאוד
- עוצמת צימוח עם כיסוי עלותי טוב
- פיזור יפה והמשכיות טובה של הפרי לאורך הצמח
- מופע פרי מרשים בגודל ובצורה
- מוצקות טובה

FAR

עונת שתילה	בכירות	גידול	עמידויות	צורה וצבע	גודל פרי
מאוחרת	ממוצעת	הדליה ספרדית בבתי רשת וחממות	TM 3, TSWV (IR)		L-XL

סובק חדש

- עתיר יבול
- חנטות טובות בטמפרטורות גבוהות ונמוכות
- המשכיות טובה
- פיזור יפה של הפרי לאורך הצמח
- אחידות ומוצקות טובה בגודל ובצורת הפרי
- צמח פתוח עם כיסוי עלותי טוב

FAR

עונת שתילה	בכירות	גידול	עמידויות	צורה וצבע	גודל פרי
מוקדמת-מרכזית	בכיר	הדליה ספרדית בבתי רשת וחממות	TM 3, TSWV (IR)		M-L

טיר חדש

- עוצמת צימוח גבוהה
- חנטות טובות בטמפרטורות גבוהות ונמוכות
- המשכיות טובה עם חנטות מאוחרות
- עתיר יבול
- אחידות בגודל ובצורת הפרי
- סבילות לסיידוק

FAR

עונת שתילה	בכירות	גידול	עמידויות	צורה וצבע	גודל פרי
מוקדמת-מרכזית	ממוצעת	הדליה ספרדית בבתי רשת וחממות	TM 3, TSWV (IR)		L

טיול ג'יפים בדגש מים ומכתשים

צילום: גיא גולן

עד שדרך הג'יפים תגיע לערוץ נחל צין (לא תפספסו...), נרד בנחל עד למפל אותו נעקוף מימין. רגע - שווה מאוד לעצור ליד, להוציא פק"ל קפה, להתרשם מה קורה כשהנחל השני באורכו במדינה (הראשון הוא הפארן) פוגש שכבות סלע גיר קשה. קניון חתור ומושחז, קניון שניסה שנה אחר שנה לנצח את עוצמת המים ולא יכל להם... נלגום מהתה ונמשיך לדרכנו

נסיעה קצרה תביא אותנו לחיבור עם כביש הערבה. שימו לב, אנו חוצים לצד השני לנחל אביה (להיזהר בחציה!). נזרום עם נחל אביה עד לחיבור הענק והפתוח שלו עם נחל אמציה (על שם אחד ממלכי הכיכר, פתחו תנ"ך...). עם נחל אמציה, נרד צפונה אט-אט בינות לעצי שיטה ומצוקי חוואר וחרסית גבוהים עד השמים. נגיע למושב נאות הכיכר, תצפית על ים המלח בחלקו הדרומי, שם הוא הופך בעיקר לבריכות אידוי ענקיות, ממזרח לנו הרי אדום ומזבזב... במפגש העצמתי ביניהם. משם פנינו מערבה, חזרה הביתה

רשם: דובי רול, טיול אחר, מצפה רמון

את טיולנו נתחיל בתצפית על המכתש הגדול, תופעת טבע מיוחדת. את התצפית נערוך מראשו של הר אבנון, הממוקם ממזרח לירוחם בתצפית אפשר להבחין בדרכי הנפט של הבריטים, עדות לחיפושי נפט רבים שביצעו הבריטים. צורתו הגיאולוגית של המכתש יוצרת מעין קערה... הפוכה האמורה לכלוא בתוכה נפט וגז, אך לבסוף מצאו בעיקר מים נפנה, T, לאחר התצפית, נחצה את המכתש עם הרכב וכשנגיע לצומת ימינה וכעבור כמה מאות מטרים נפנה שמאלה לחניה לא סלולה. נצא למסלול הליכה רגלי קצר לעין ירקעם, 500 מטר הליכה לכל צד, עד לקניון הקטן של עין ירקעם מעניין להשוות בין המדרגות החצובות בסלע (בדופן הצפונית), עדות לדרכי המסחר הרומיות מהמאות הראשונות לספירה, לבין סימני מקדחי החציבה של המאה הזו (בדופן הדרומית) עדות לכריית אבן הגיר במקום, שכיום כולו שמורת טבע. מעין ירקעם, נמשיך בנסיעת כביש של כחצי שעה צפונה לצומת רותם, מזרחה לכיוון צומת הערבה, ובאמצע הירידות של סדום נפנה ימינה, דרומה לכיוון מכתש קטן ממש לפני פתח המכתש נרד לכיוון נחל חצרה (סימון שבילים כחול).

מרק קרם אפונה בנענע - סיר משפחתי

מתאבון

מרכיבים / כוס וחצי אפונה ירוקה שטופה היטב ומושרת לפחות שעה / שמן זית איכות / שני בצלים קצוצים גס או כרישה אחת קצוצה / חמש שיני שום קצוצות / ארטישוק ירושלמי חלוט וקלוף (לא חובה) / שני גזרים קצוצים דק / שורש פטרזיליה קלוף וקצוץ גס / שורש סלרי קלוף וקצוץ גס / כוס יין לבן יבש / צרור נענע קטן / חבילה שמנת מתוקה. (לא חובה) / חוויג' למרק / מלח, פלפל שחור גרוס

אופן ההכנה

מרתחים אפונה בסיר גדול עם מים (לפחות חצי אצבע מעל האפונה) כשהמים רותחים מסירים את הקצף וממשיכים לבשל חצי מכוסה על אש קטנה עד שהאפונה מתרככת. במחבת גדולה מטגנים בשמן זית שום, בצל ואת כל השורשים. (גם הגזר והארטישוק החלוט) כשהבצל מזהיב מוסיפים יין לבן ומרתחים מוסיפים לפי הצורך מים (כיסוי יפה של הירקות) מרבילים בחוויג' למרק (כפית) מלח ופלפל עד שיש טעם של מרק ירקות חזק שוטפים את עלי הנענע, מפרידים מהגבעולים וחותכים גס כשהאפונה רכה מערבבים את הירקות המבושלים והנענע וסוחנים בכלנדר יד מוסיפים שמנת מתוקה, מרתחים, מתקנים טעמים ומגישים

המתכון באדיבות זהר חיון רוזנפלד, זהר הטבע מצפה רמון